

آموزش پیانو

قدم به قدم با فرید عمران

LEARNING TO PLAY THE PIANO

STEP BY STEP BY FARID OMRAN

جلد سوم

کتاب آبی

3rd Volume

The Blue Book

مؤسسه‌ی فرهنگی-هنری ماهر
تهران ۱۳۹۲

فهرست نویسی پیش از انتشار

سرشناسه	: عمران، فرید، ۱۳۲۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش پیانو قدم به قدم با فرید عمران <i>Learning to play the piano step by step by Farid Omran</i>
وضعیت ویراست	: ویراست ۲.
مشخصات نشر	: تهران: ماهور، ۱۳۸۸ -
مشخصات ظاهری	: ج. ۳: پارتیسیون: ۲۸/۵×۲۱ س+م+ یک لوح فشرده.
شابک	: ج. ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۶۴۰۹-۵۷-۶
شابک	: ج. ۲: ۹۷۹-۰۰-۸۰۲۶۰۴-۵۴-۴ : ج. ۳: ۱۲۰۰۰۰ ریال (با لوح فشرده) : ج. ۳: ۹۷۹-۰۰-۸۰۲۶۰۴-۵۷-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فاها
یادداشت	: ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۲).
یادداشت	: ج. ۳ (چاپ اول: ۱۳۹۲) (فیبیا).
مندرجات	: ج. ۱: کتاب قرمز - ج. ۲: کتاب زرد - ج. ۳: کتاب آبی
موضوع	: پیانو -- پارتیسیون
موضوع	: پیانو -- آموزش
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۸ MT۲۲۵/ع۸۴۱۸
رده بندی دیویی	: ۷۸۶/۲
شماره ی کتاب شناسی ملی	: ۱۷۸۵۱۷۳

مؤسسه‌ی فرهنگی - هنری ماهور

تهران، پل جویی خیابان حقوقی، شماره‌ی ۴۲، طبقه‌ی همکف

کدپستی: ۱۶۱۱۸ صندوق پستی ۴۷۷-۱۹۵۷۵

تلفن: ۷۷۶۰۱۰۲۰ فکس: ۷۷۵۰۶۵۵۳

www.mahoor.com

info@mahoor.com

آموزش پیانو

قدم به قدم با فرید عمران

جلد سوم

کتاب آبی

طرح روی جلد: فرید عمران

چاپ اول: ۱۳۹۰.۲

تعداد: ۲۲۰۰ جلد

لیتوگرافی: کارا

چاپ: جباری

© حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۰۴-۵۷-۵ ISMN: 979-0-802604-57-5

Performed by **Behnaz Yamini-Sharif**

Recorded at **London college studios**

Sound Engineer: **Cameron Goldsby**

Date of Recording: **2013**

Date of Publishing: **2014**

اجرا: بهناز یمنی شریف

ضبط در استودیوهای کالج لندن

صدابردار: کامرون گلدزبی

تاریخ ضبط: ۱۳۹۱

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲

©2014 The copyright in this sound recording is owned by Mahoor Institute of Culture and Art.
Unauthorized copying, hiring, lending, public performance, and broadcasting of this record are prohibited.

برای بهار
و دخترانم لدا و بتسابه عمران
و نوه‌های عزیزم لیلیان-رُز، لولا جولیت و اَلِگرا سی پِن

Dedicated To
Bahar
my daughters;
Leda and Betsabeh Omran
my lovely Granddaughters;
Lillian-Rose, Lola Juliet, Allegra Sienne

سپاسگزاری

فرصت را مغتنم می‌شمارم تا از عزیزانی که مرا در نوشتن این مجموعه یاری داده‌اند نام ببرم. از آقای مهندس امیر قمصری دوست بسیار عزیزم که کمک‌های شایانی در طول سی سال گذشته در جهت تحقق این پروژه کرده است سپاس خاص دارم. از عزیزانم دکتر همایون عالی و دکتر عبدالرضا تحویلدارزاده که حضور و همکاریشان به‌خصوص در کتاب قرمز مایه‌ی دلگرمی من بوده است قدردانی می‌کنم. از خانم بهناز یمینی‌شریف که با بازنگری کلیه‌ی مجلدها و گوشه‌های بسیار ارزشمند در طول این سفر مرا یاری کرد و نیز به‌خاطر تدریس آزمایشی این سبک طی سالیان متوالی سپاس بسیار دارم. همچنین از مؤسسه‌ی ماهور و آقای محمد موسوی مدیر مسئول مؤسسه برای چاپ این مجموعه صمیمانه تشکر می‌کنم.

فرید عمران
زمستان ۱۳۹۲

Acknowledgement

My special thanks to my associate and dear friend Amir Ghamsari for being such a great assistance through this painstaking journey, whereas without him the whole project which has lasted over 30 odd years, would have been unimaginable.

My respectful thanks to my dear olden friends Homayoun Alemi and Shadi Tahvildar-Zadeh, whom their heartfelt and enlightening presence and cooperation (mainly in the first volume), from the beginning of the project has encouraged and inspired me never to give up.

My very special thanks to Behnaz Yamini-Sharif (a long long companion) who tirelessly checked and rechecked the books (Red, Yellow, Blue), and also troubling herself by teaching the whole series for so many years, while giving me invaluable advice on the technical materials and fingerings. Also thanks to Mahoor Institute of Culture and Art and it's director Mr. Mousavi for publishing the whole series with great enthusiasm.

Farid Omran
2014

فهرست

Table of Contents

About the Author	9	درباره‌ی آهنگساز	
About the book	11	درباره‌ی کتاب	
Part 1: Pieces		بخش اول: قطعات	
1. Lullaby For Lillian-Rose	16	۱. لالایی برای لیلیان-رُز	01:01
2. A Little Waltz for Lola	18	۲. والس کوچک برای لولا	01:03
3. Dreaming- Alla Satic	21	۳. رؤیا - به سبک ساتی	02:18
4. From East	27	۴. از شرق	00:56
5. When Chopin meets Grieg	31	۵. شوپن به ملاقات گریگ می‌رود	02:01
6. Waltz Amoroso	37	۶. والس عاشقانه	02:39
7. Barcarole "for Leda"	45	۷. بارکارل برای لدا	03:03
8. Nomads-A Lullaby for Allegra-Sienne	51	۸. کوچ‌نشین‌ها - لالایی برای الگرا-سیئن	01:42
9. Ecstasy	55	۹. پاییکوبی	00:39
10. Grass Hoppers' Dialogue	57	۱۰. گفت‌وگوی ملخ‌ها	01:15
11. Galloping Horses	61	۱۱. تاخت	01:33
12. Valse la minor (Childhood memories)	66	۱۲. والس لا مینور (خاطرات کودکی)	02:07
13. Waltz for Betsabeh	75	۱۳. والس برای بَتْسابه	02:41
Part 1: Scales		بخش دوم: گام‌ها	
14. Whole-tone scale	86	۱۴. گام تمام‌پرده	00:42
15. Oriental mode	90	۱۵. مُد شرقی	00:51
16. Dorian mode	93	۱۶. مُد دورین	00:47
17. In Arabic mode	95	۱۷. در مُد عربی	00:47
18. Acoustic mode	97	۱۸. مُد آکوستیک	01:35
19. Phrygian mode	100	۱۹. مُد فریژین	02:45
20. Lydian mode	103	۲۰. مُد لیدین	00:49
21. Mixolydian mode	105	۲۱. مُد میکسولیدین	01:03
22. Neapolitan major mode	108	۲۲. مُد ماژور ناپلی	00:51

23. Neapolitan minor mode	111	۲۳. مُد مینور ناپلی	00:51
24. Debussy mode	114	۲۴. مُد دُبوسی	00:51
25. Locrian mode	117	۲۵. مُد لُکَرین	01:03
26. Double harmonic mode (Persian)	120	۲۶. مُد هارمونیک مضاعف (ایرانی)	00:51
27. Blues mode	123	۲۷. مُد بلوز	00:51
28. Double harmonic mode (Hungarian)	126	۲۸. مُد هارمونیک مضاعف (مجار)	00:47

Total Time: 38:24

Part 1: Arpeggios

		بخش سوم: آرپژها
29. C Major	130	۲۹. دو ماژور
30. A Minor	131	۳۰. لا مینور
31. F Major	132	۳۱. فا ماژور
32. D Minor	133	۳۲. ر مینور
33. G Major	134	۳۳. سُل ماژور
34. E Minor	135	۳۴. می مینور
35. D Major	136	۳۵. ر ماژور
36. B Minor	137	۳۶. سی مینور
37. A Major	138	۳۷. لا ماژور
38. E Major	139	۳۸. می ماژور
39. G Minor	140	۳۹. سُل مینور
40. C Minor	141	۴۰. دو مینور
41. F Minor	142	۴۱. فا مینور
42. B Major	143	۴۲. سی ماژور

در بیابان‌های خوزستان متولد شدم. به‌هنگام تولدم مردی ایلانی قرآن تلاوت می‌کرد؛ مادری بر طفل رفته‌اش زاری می‌کرد و پدرم که عاشق فریدالاطرش، خواننده‌ی بزرگ عرب، بود نام فرید بر من نهاد و بدین‌سان سرنوشت من با موسیقی پیوندی ناگسستی یافت ...

فرید عمران

درباره‌ی مؤلف

فرید عمران، موسیقیدان، آهنگساز و استاد موسیقی در سال ۱۳۲۴ در شهر آبادان دیده به جهان گشود. او موسیقی را با فراگیری ویلن و پیانو آغاز کرد و از همان اوان قطعه‌های کوچکی می‌ساخت. فراگیری موسیقی را در کنسرواتوار تهران ادامه داد. از استادان بنام او در ایران می‌توان از زنده‌یادان مرتضی حنانه و یوسف یوسف‌زاده نام برد. او هم‌زمان نزد پیانیست و آهنگساز روس لئونید ساموس (Leonid Samus) به فراگیری آهنگسازی و نوازندگی پیانو ادامه می‌داد. سپس در آکادمی موسیقی لندن تحصیل در رشته‌ی آهنگسازی را تا درجه‌ی استادی پی‌گیری کرد و به پایان رساند. در آنجا نزد استادان و موسیقیدانان برجسته‌ای چون جان مک‌کایب (John McCabe)، در آهنگسازی، و پروفیسور لارنس لئونارد (Laurence Leonard)، در رهبری ارکستر، به تحصیل پرداخت. فرید عمران بیش از چهل سال در ایران و انگلستان به تدریس موسیقی مشغول بوده است. پس از بازگشت به ایران در ۱۳۸۱ ارکستر «آکادمیا» را پایه‌ریزی کرد و در ۱۳۸۴ هنرکده‌ی عالی موسیقی و روان‌شناسی به‌نام «آکادمیا» را بنیان نهاد. در سال‌های ۸۵ و ۸۶ به‌عنوان رهبر و آهنگساز گر و ارکستر «آکادمیا» در جشنواره‌ی موسیقی فجر شرکت کرد و به دریافت چنگ زرین نایل آمد. او در ۱۳۸۳ لوح افتخار را به‌عنوان هنرمند درجه‌ی یک در رشته‌ی آهنگسازی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت کرد.

فرید عمران همواره در کنار آموزش موسیقی مؤلفی با سبک خاص خود بوده است. آثار او در بسیاری از کشورهای اروپا و آمریکا و ایران به اجرا درآمده‌اند. از جمله آثارش می‌توان از دو کتاب مجموعه والس‌ها، سویت نغمه‌های ایرانی، سمفونی می‌مینور، سویت‌های ارکستر زهی (۴ سویت)، سویت سمفونیک شیخ صغان، کنسرتو ویلن، سونات‌های فلوت، کنسرتوی پیانو، مجموعه‌ی آوازی Songs from Heaven و آثار مبتنی بر ترانه‌های فولکلور نام برد.

Vocatus Atque Non Vocatus Deus Aderit

Called or not called, God is present

I was born in the deserts of Khuzestan. At the time of my birth, a man from a nomadic tribe was chanting the Holy Koran; a mother was mourning her lost child; and my father who loved the voice of Farid-Al- Atrash, the great Arab singer, named me Farid. Thus my fate was forever bound with music ...

F. Omran

Farid Omran is a noteworthy Iranian composer. A conductor, pianist, pedagogue and writer, he was born on December 4th, 1945, in the city of Abadan, located in the south-western province of Khuzestan, Iran. He developed an early interest in music by playing the piano and composing short pieces. He later continued his music education at Tehran Conservatory, whilst studying composition under the immigrant Russian pianist and composer Leonid Samus. He continued his studies in the *College of Music and Media* under John McCabe, the eminent British composer, and the late professor of conducting Lawrence Leonard. Omran has been teaching in both Tehran and London for many years during which he has obtained a delicate ingenuity in approaching the discipline. His compositions have grown from the saplings of his childhood to magnificent trees.

Many of Omran's works have been performed in Iran, the United Kingdom, the United States and elsewhere at prestigious venues such as Royal Festival Hall. His work includes a collection of Waltzes, Preludes, the Persian Song Suite, 4 Suites for string orchestra, Divertimenti, Symphonic Suite, a ballet suite based on the story of the "Sheikh of San'ân", violin concerto, symphony in E minor, Fantasies for Piano, piano trios, oboe sonata, and the collection "Songs from Heaven" for vocalist, piano, flute, horn and cello. He has also written many choral pieces, including the sacred piece "God Is Present", which is based on his very personal approach to modern harmony. Omran has reconstructed and transformed many Persian folk tunes into great orchestral works and has developed his personal approach in combining and marrying Eastern and Western styles of music.

درباره‌ی کتاب

مجموعه کتاب‌های قدم به قدم (شامل ۳ مجلد) به شیوه‌ای طراحی شده‌اند که نوازندگی پیانو را به صورت تدریجی به هنرجو بیاموزند.

«کتاب آبی» سومین جلد از این مجموعه است. جلدهای دیگر این مجموعه هر یک رنگ خاصی دارند. کتاب اول «قرمز» و کتاب دوم «زرد» قبلاً توسط انتشارات ماهور چاپ شده‌اند. کتاب آبی کتاب پایانی این مجموعه است و امیدوارم کتاب تکنیک جامعی برای همراهی این سه جلد به زودی برای چاپ آماده شود.

اگر این اولین برخورد شما با این مجموعه است، توصیه می‌کنم حتماً هنرجوی پیشرفته نیز قبل از به دست گرفتن کتاب آبی، کتاب‌های قرمز و زرد و قطعات دشوارتر آن‌ها را بیازماید و سپس به فراگیری این کتاب بپردازد. کتاب آبی به سه بخش مجزا تقسیم شده است:

الف. بخش اول: قطعات موسیقی

ب. بخش دوم: آرپژها

پ. بخش سوم: گام‌ها

۱. هنرجو هنگام فراگیری کتاب آبی باید یک اثر از بخش اول را با یک یا دو تمرین از بخش‌های دیگر همراه کند و به این ترتیب به فراگیری این کتاب در هر سه بخش به طور همزمان بپردازد.

۲. استاد راهنما می‌تواند ترتیب فراگیری قطعات و تکنیک‌ها را با توجه به سطح هنرجو و نیازهای او انتخاب کند.

۳. قطعات این کتاب به لحاظ تکنیکی دشوار هستند بنابراین از هنرجو انتظار اجرای بسیار بالایی می‌رود. استاد باید قطعات جدید را در صورتی که هنرجو در اجرای یک قطعه به سطح اجرایی بسیار خوبی رسید شروع کند.

۴. در این کتاب تمامی گام‌ها را روی نت «دو» آغاز کرده‌ام. این تصمیم به دو دلیل گرفته شده است. اول این که هنرجو می‌تواند با تفاوت‌های ساختاری گام‌ها آشنا شود؛ مثلاً گام دو بل هارمونیک مجار و چهارگاه یا تفاوت گام دُبوسی با گام عربی. دوم این که استاد می‌تواند دانش تئوریک و عملی هنرجو را با انتقال پایه‌ی گام از یک ثنالیته به ثنالیته‌ی دیگر بالا ببرد.

۵. انتقال (Transposition)، یک عامل و یک تکنیک بسیار مهم در افزایش درک و احاطه بر موسیقی به شمار می‌آید و من از اساتیدی که این کتاب را تدریس می‌کنند می‌خواهم که در آموزش این امر مهم کوتاهی نکنند.

۶. تعدادی از گام‌ها (مُد‌ها)ی این کتاب برای هنرجویان موسیقی تازگی دارد و در پاره‌ای از موارد ناشناخته‌اند. استاد می‌تواند از آن‌ها نه تنها برای بالابردن سطح تکنیک هنرجو استفاده کند بلکه می‌تواند آن‌ها را برای تقویت دانش

هنرجویانی که به آهنگسازی علاقه‌مندند نیز استفاده کند و دیدگاه هنرجو را با ساختارهای موسیقی تُنال - مُدال آشنا کند.
۷. انگشت‌گذاری‌ها می‌توانند به‌عنوان راهنما مورد استفاده قرار گیرند و بسته به وضعیت دست‌های هنرجو، استاد می‌تواند در پاره‌ای از آن‌ها تغییراتی ایجاد کند.

۸. پاره‌ای از قطعات فاقد انگشت‌گذاری‌اند، این قطعات می‌توانند به‌عنوان آزمونی برای هنرجو استفاده شوند، یعنی استاد از هنرجو بخواهد قطعه را انگشت‌گذاری کند و تدریجاً در این فن تبحر یابد. واضح است که کمک و راهنمایی استاد در روند این آموزش تأثیر به‌سزایی دارد.

۹. قطعات بسیار دشوار این کتاب مانند قطعات دشوارتر کتاب‌های قرمز و زرد، برای اجرای رسیتال در محافل خصوصی و عمومی مناسب‌اند. لازم به ذکر نیست که نظارتِ موشکافانه‌ی استاد بر این قبیل قطعات شامل تفسیر (interpretation)، آرتیکولاسیون، دینامیک‌ها و فرازبندی جملات (phrasing) بسیار ضروری است.

۱۰. سی‌دی ضمیمه‌ی کتاب، حاوی اجرای قطعات موسیقی و گام‌هاست و از ضبط آرپژها که صرفاً جنبه‌ی تکنیکی داشته‌اند خودداری کرده‌ام.

با آرزوی موفقیت

فرید عمران

زمستان ۱۳۹۲